

Lättskött kon

Carl-Fredrik Malmgren på Fremlab fick uppdraget att uppgradera bankettsalen och de mindre konferenslokalerna med ny AV-teknik, hos Elite Park Avenue Hotel i centrala Göteborg. Eftersom konkurrensen är knivskarp på konferensmarknaden var det dags att vässa armbågarna och satsa ordentligt med teknik från bland andra Bose och Crestron.

Complexitet

För att få optimal täckning och ljudkvalitet i den stora bankettsalen installerades ett ShowMatch-system involverande de tre topparna SM5, SM10, SM20 och en subwoofer, SMST18, per sida.

Fremlab har i dag hållit på med detta i 36 år och jobbar i dag både som uthyrningsfirma och installationsfirma, berättar Carl-Fredrik som under åren har varit på ett antal konferensanläggningar runt om i landet och löst konferenser åt flera olika kunder.

– Det blir en viktig erfarenhet från verkligheten och vad som verkligen behövs för att det ska fungera. Konferenskunden ska inte behöva komma med en egen projektor eller ljudanläggning, om det som sitter i lokalen inte håller måttet, säger Carl-Fredrik.

Att kunna erbjuda gästerna bra ljud och bild och samt kunna använda hela stora bankettsalen eller dela upp den i tre mindre lokaler, var ett av önskemålen från Elite Park Avenue Hotel.

– Våra bankettsalar tar tillsammans 700 sittande personer och vi behövde ha en flexibel lösning, säger Oskar Rydström, konferensvärd på Elite Park Avenue Hotel. Lokalerna ska fungera både för konferenser, där tal och bild är det allra viktigaste, samtidigt som den kan användas av exempelvis artister vid lite större musikarrangemang. Vi behövde alltså en multifunktionell scen, och i och med det ställdes det höga krav på tekniken som skulle installeras.

Uppdraget började med ett möte på plats för två år sedan, där det gjordes en analys kring vad som fanns på plats och vad som behövde installeras.

– Det är styrkan i vårt samarbete med Fremlab och Elite-hotellen, att vi redan i projektets tidiga skede är med i diskussionerna om vad vi ska skapa tillsammans, säger Peter Sandberg på Bose. Då blir det också tydligt vilken teknik vi ska leverera och vilka krav som ställs på oss och våra produkter.

INSTALLATIONEN

BOSE

1 x ControlSpace ESP-1240
1 x ControlSpace ESP-1600
2 x B2
1 x PowerShare PS602
2 x Bose Dante Card
1 x L1 Compact

CRESTRON

13 x TSW-760 (sjutums touchskärm)
8 x ZMC2 (dukrelä)
1 x DIN-8SW8

I den lite mindre Taubesalen placerades RMU08 längst fram och RMU05 i delay.

Tillsammans med Fremlab har man nu hunnit leverera ljud- och konferenslösningar till ett tiotal Elite-hotell runt om i Sverige, fortsätter Peter Sandberg.

– Vi har faktiskt mer eller mindre kommit överens om en så kallad "Elite-standard", en viss teknisk nivå som vi följer på deras olika hotell. Under projektets gång lyssnade vi självklart kontinuerligt på deras önskemål och uppdaterade kravlistan vid behov, för att till slut nå fram till en komplett helhetslösning som alla var nöjda med. Detta var nog ett av de största och mest spännande av hotellprojekten hittills.

Tekniken

För ett projekt på den här nivån krävdes det mängder av teknik från flera olika tillverkare, berättar Carl-Fredrik.

– För att nämna några använde vi bland annat Panasonics laserprojektorer PT-RZ570 och PT-RZ970 och Sennheisers digitala headset- och handmick-system SpeechLine. Vid använde oss även av AP3- och CP3-processorer, två fyrkanals-dimmers på 2 300 watt och flera DALI-interface (Digital Adressable Lighting Interface) från Crestron med 128 kanaler.

För att lyckas lösa den relativt omfattande ljudinstallationen användes till slut över 120 högtalare.

Bose levererade även konferensteknik med ESP och PowerMatch. Eftersom den har en inbyggd ESP så blir den en även del av styrsystemet.

– Om de som här väljer en PM8500N får de åtta kanaler som kan programmeras

om mellan två till åtta kanaler och 100V-matningar, vilket gör att den blir väldigt flexibel i denna typ av anläggningar, säger Carl-Fredrik.

Bankett- och Taubesalen

För att få optimal täckning och ljudkvalitet i den stora bankettsalen installerades ett ShowMatch-system involverande de tre topparna SM5, SM10, SM20 och en subwoofer, SMS118, per sida.

– ShowMatch är ett flexibelt system och klarar hotellets alla krav och lite till, säger Carl-Fredrik. Exempelvis har de haft Jill Johnsson på plats med en gitarr och en bas och det har fungerat riktigt bra. Lådan hos ShowMatch är dessutom bara 70 cm bred, lite mer slimmad än exempelvis RoomMatch, och passade in i miljön väldigt bra.

För att ljudet ska orka längst ned i lokalen sitter två stycken RMU208 i delay längre ner i lokalen för att få tydlighet i tal. När man skärmar av bankettsalen i tre mindre delar används två RMU208- och två MB210-subbasar i varje enskild del. Tillsammans med Bose styrteknik kan de nu välja att använda endast en del av bankettsalen, två delar eller att köra ljudet tillsammans i alla tre delarna.

– I den lite mindre Taubesalen placerade vi RMU108 längst fram och RMU105 i delay. I de övriga konferenssalarna och mindre konferensrummen sitter det DS40, eftersom användningsområdet och kraven på ljud inte är densamma som i den stora bankettsalen. I hotellets övriga mingelytor, så som i foajé och i frukostmatsalen, sitter

en blandning av DS40 och DS16, säger Peter Sandberg.

Fremlab försöker alltid tänka ekonomiskt under sina uppdrag. Finns det något de kan återanvända så gör de det. På Elite Park Avenue Hotel återanvändes flera projektorer som faktiskt håller måttet ett tag till. Bland annat ett par Panasonic WXGA på 3 700 ansilumen och 5 400 ansilumen, och en Barco WUXGA på 8 000 ansilumen.

Crestrons AP3- och CP3-processorer användes eftersom hotellet har en ganska komplex belysningsstyrning och då valde de att inte låta allt gå via en processor. Då fick de en redundans i systemet, om något skulle krascha. Man monterade in en Crestron DIN-IO8 som är en del av belysningsstyrningen och som även kan användas för att trigga en funktion. Den kan till exempel tända nödbelysningen om det kommer en signal från brandlarm eller andra externa system.

– När det kommer till bild finns flera aspekter att ta hänsyn till, bland annat HDMI-tekniken som gör att du inte kan dra för långa kablar. Crestron har tagit fram Crestron Digital Media, som används för att distribuera bild, ljud, USB, kontroll och nätverk över långa distanser. Antingen via

DM-kabel eller fiber. På Elite Park Avenue Hotel har de en matrislösning som ger möjlighet att skicka vilken källa som helst till vilken bildskärm/projektor som helst, för de som är anslutna till matrisen/växeln. Med en drag-and-drop-meny väljer man vilken ingång som ska till vilken utgång.

– Den här växeln har kortplatser, vilket innebär att om det kommer en ny standard

SDI-kablar i taket”. Det finns fyra stycken SDI-matningar från racket direkt upp till respektive projektor som inte går via matrisen, säger Carl-Fredrik.

Externa tekniker uppskattar när någon tänkt ett steg till och underlättat deras arbete. Nu kan en kund köra en relativt avancerad bildproduktion och använda sina professionella videokameror och slippa dra egna kablar till projektorn. Det är redan fix

Eftersom vi använde mjukvarubaserade styrsystem, Bose ESP och Crestron, är det oftast en programmeringsfråga för att skapa en lättanvänd miljö i styrpanelen.

PETER SANDBERG, BOSE

om ett par år, så tar de fram ett nytt kort som kan hantera det. Smidigt och framtidssäkrat, säger Peter Dahl på Special-Elektronik.

– I systemet finns även HDMI-, VGA- och SDI-ingång. SDI är ett professionellt format som inte så många använder i AV-sammanhang. En tekniker som var här kommenterade det med att ”det här är nog ensamma om i sta'n, nu slipper vi dra

at och du kan plugga in din egen bildmixer och börja jobba.

Färgtemperaturen påverkar hjärnan

– Allt ljus är levererat av vår partner Brainlit, säger Carl-Fredrik. I taket sitter bland annat speciella ljusplattor som har en variabel färgtemperatur. Det har gjorts tester som visar att man faktiskt kan öka ▶

Vi har faktiskt mer eller mindre kommit överens om en så kallad ”Elite-standard”, en viss teknisk nivå som vi följer på deras olika hotell, säger Peter Sandberg på Bose. Under projektets gång lyssnade vi självklart kontinuerligt på deras önskemål och uppdaterade kravlistan vid behov, för att till slut nå fram till en komplett helhetslösning som alla var nöjda med. Detta var nog ett av det största och mest spännande av hotellprojekten hittills.

koncentrationsförmågan hos gästerna, beroende på färgtemperaturen på ljuset. Även det kan vi styra från vårt system.

De har placerat en tiotums styrpanel i stora salen och en likadan i konferensreceptionen och de är helt speglade. Skulle den ena panelen sluta fungera av någon anledning, kan de komma åt samma funktioner från den andra panelen. Det finns även styrsystem med touchskärm i alla rummen där AV-tekniken installerats.

– Eftersom vi använde mjukvarubaserade styrsystem, Bose ESP och Crestron, är det oftast en programmeringsfråga för att skapa en lättanvänd miljö i styrpanelen, säger Peter Sandberg.

På hotellet finns det ingen anställd tekniker, utan allt sköts av en konferensvärd eller värdinna. KomPLICERAR man tekniken som ska skötas blir det kontraproduktivt. Less is more gäller verkligen i konferensbranschen.

– Tack vare att den här anläggningen ändå är så pass komplex och har så många möjligheter, lämnade vi en enklare beskrivning och ritning kring hur allt ska skötas. De är mer tänkt för gästande tekniker som hotellet har lagt stort fokus på, säger Carl-Fredrik.

Det kommer nya tekniker nästan varje vecka, som bär in mixerbord och trådlösa system och då måste allt vara förberett så att de smidigt kan koppla in sig i systemet. I dag

behöver de bara koppla in sig med två XLR-kontakter i lokalen. Du kopplar in ditt ljud på samma sätt som om du kopplat in direkt höger/vänster in i slutsteget, sedan är det du som har full kontroll.

Att installera AV-teknik

Enligt Carl-Fredrik är det tre saker som är viktiga: bra ljud, bra bild och inte för krångligt handhavande.

– Så enkelt och så svårt är det. Kunden vill bara kunna koppla in sin teknik och att det ska fungera. Men köp inte för billigt, det kan bli dyrt i slutändan.

Det är också viktigt att analysera vad du vill använda ditt ljudsystem till, säger Carl-Fredrik och utvecklar.

– Det gäller inte bara nu, utan även i framtiden. Ska det bara hantera tal och lite enkla musikuppspelning, eller vill du kunna hålla mer avancerade musikevenemang med trubadurer och liveband? Sådant är viktigt att gå igenom. Systemet ska kunna leva vidare och lösa behoven, både gamla och nya.

Resultat

Efter uppstartsfasen börjar nu allt falla på plats, säger Svetlana Månsson, Conference Operations Manager på Elite Hotels som upplever att allt fungerar väldigt bra och att alla lösningar är väldigt smidiga för personalen och för gästerna.

– Jag upplever att hjälpsamheten har varit det bästa. När vi haft problem svarar de alltid på telefon och ger oss bra instruktioner när det behövs.

– Det handlar inte bara om att leverera en produkt utan även om efterförsäljning, tillgänglighet och möjlighet att kunna lösa problem snabbt. Första gången utrustningen ska användas skarpt, är vi på plats om det skulle hända någonting, säger Carl-Fredrik.

Framtiden

Nästa projekt för Fremlab är renoveringen av tolv mötesrum på Elite Norrköping. Samtidigt håller de på att jobba med Elite Hotel Mollbergs matsal och bar i Helsingborg, som skall förses med nytt Bose-ljudsystem och Crestron-styrsystem.

Och för Boses del tar man från och med i år nästa steg genom konferensprodukten ControlSpace EX – 280 C.

– Det är speciellt avsett för just konferenser mellan olika rum, oavsett geografiska avstånd. Något som så klart lämpar sig väl både i hotellinstallationer och i andra AV-sammanhang, säger Peter Sandberg. ■

Här kan vi se Bose ControlSpace ESP-1240 vilande i sitt rack. Under den har en Crestron CP3 skjutits in.

I bankettsalen finns den sju tum stora touchskärmen TSW-760 från Crestron.